

Tuberkuloze allaž pieklauvē pie nabadzības durvīm

Inese Baranovska

Krāslavas rajonā tāpat kā Latvijā kopumā saslimšana ar tuberkulozi turas vienā līmenī – līdz 70 slimniekiem uz 100 000 iedzīvotāju, kas vēl neliecina par epidēmiju, taču arī šis skaitlis esot liels, atzīst Krāslavas slimnīcas ārste ftiziopneimoloģe **Zinaida Lapkovska**, atgādinot, ka tuberkuloze ir sociāla slimība – tā visbiežāk pie meklē cilvēkus, kas dzīvo nabadzībā, pusbadā un nelabvēlīgos apstākļos. Diemžēl, iedzīvotāju labklājības līmenis lauku rajonos ir zems un, neskatoties uz valsts finansētām programmām, saslimstība iet plašumā. Neesen Krāslavas rajonā esot konstatēta ģimene, kurā viens vīrietis bija inficējies četrus pieaugušos un sešus bērnus. Vairāk slimojot vīrieši ap 40 gadiem, galvenokārt alkohola lietotāji, stāsta ārste, atgādinot, ka inficēties ar tuberkulozi esot gaužām vienkārši, atliek ieelpot gaisu, ko atklepojis slimnieks, taču inficēšanās vēl neesot slimība. Cilvēks var visu mūžu būt tuberkulozes nūjiņu nēsātājs, bet nenaslimt, piebilst Zinaida Lapkovska, tur-

klāt, šajā gadījumā neesot nekādu simptomu, to var konstatēt tikai analīžu rezultātā. Arī pati slimība esot viltīga, jo kādu laiku to nejūt. Cilvēkam jābūt uztrauktam, ja viņam ir ilgstošs klepus, nogurums, neliela temperatūra, kas parādās dienas otrajā pusē, svīšana naktīs, garastāvokļa un apetītes trūkums, inertums, miega traucējumi. Tās, protams, varētu būt arī saaukstēšanās pazīmes, taču, ja klepus ir vairāk kā trīs nedēļas, jāveic flurogramma. Ārste iesaka līdz 40 gadu vecuma veikt flurogrammu reizi divos gados, bet pēc šī vecuma — katru gadu.

UZ STACIONĀRU” ROKU DZELŽOS”

Pat smagas tuberkulozes formas ir izārstējamas, turklāt, pacientam nekas nav jāmaksā, jo visus izdevumus sedz valsts. Ārstēšanās kurss ilgst 6—9 mēnešus vai līdz 2 gadiem, ja izveidojas forma, kad tuberkulozes nūjiņas ir nejūtīgas pret vienkāršām zālēm. Medikamenti gan esot ļoti dārgi, piemēram, viena smaga pacienta ārstēšanas kurss valstij izmaksā 5000 dolāru. Tomēr slimnieki bieži vien izvairoties no ārsta apmeklēšanas un ārstēšanās, konstatē Z. Lapkovska. Ģimenes ārstiem un arī viņai pašai nākas pacientus uzmeklēt, pierunāt, veikt pārrunas ar tuviniekiem, jo, konstatējot kādam no ģimenes locekļiem saslimšanu, tiek pārbaudīti arī visi slimnieka tuvinieki. Ja neizdodas ar labu, saucot talkā sociālos darbiniekus, sanitāro inspekciju un policiju. Šobrīd stingrā

uzraudzībā stacionārā atrodas viena sieviete un vairāki vīrieši, vienu no kuriem uzmana policija.

Ārste ar nožēlu konstatē, ka rajonā ir daudz pacientu ar ielaistu slimību. Šobrīd stacionārā ārstējas ļoti smags slimnieks, kurš nav bijis pie ārsta kopš 1965. gada.

Sadarbībā ar Zviedrijas “Sirds un plaušu slimnieku asociāciju” Krāslavā izveidots informācijas kabinets. Pērn rudenī rajonā sāka darboties arī pašu izveidota organizācija “Pacients pacientam”, kurā šobrīd iesaistīties 21 pacients, bet aktīvi darbojas astoņi pacienti. Pacienti apmeklē seminārus Rīgā, sanāk kopā, lai dalītos savā pieredzē, uzmundrinātu viens otru, mācīties cīnīties ar slimību.

ASTMAS SLIMNIEKI

VAR SAŅEMT PALĪDZĪBU KRĀSLAVĀ

Jau vairāk nekā mēnesi Krāslavas slimnīcā darbojas astmas kabinets. Zinaida Lapkovska pagaidām vēl neesot apzinājusi patieso situāciju rajonā, taču mēneša laikā pie viņas griezušies jau vismaz 30 pacienti. Līdz šim slimniekiem bijis jādodas uz konsultācijām Daugavpilī, bet tagad veikt diagnostiku un saņemt palīdzību viņi var Krāslavā. Astmatīķiem gan zāles jāiegādājas pašiem, taču tās esot daļēji kompensējamas. Diemžēl astma ir hroniska un ilgstoša slimība, zāles jālieto gadiem. Ārste uzskata — jāiemācās ar astmu sadzīvot un to pakļaut.

Autores foto